

ВСТАНОВЛЕННЯ ПІДСЛІДНОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

THE INSTALLATION COMPETENCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS OF UKRAINE: THEORETICAL ASPECT

Семенюта І.С., прокурор
Київська місцева прокуратура № 1

У статті наведено доробки вітчизняної науки кримінального процесу щодо встановлення підслідності у кримінальному провадженні України. Визначено, на які групи поділяються всі наукові погляди щодо питань спеціалізації суб'єктів розслідування. З'ясовано, які погляди щодо підслідності мають релевантне значення у науці кримінального процесу.

Ключові слова: кримінальний процес, підслідність, правила визначення, теоретичний аспект.

В статье отображены достижения отечественной науки уголовного процесса в части установления подследственности в уголовном производстве Украины. Определено, на какие группы делятся все научные мнения относительно специализации субъектов расследования. Установлено, какие мнения по подследственности играют доминирующую роль в науке уголовного процесса Украины.

Ключевые слова: уголовный процесс, подследственность, правила определения, теоретический аспект.

The article shows the achievements of domestic science of criminal procedure in part of setting preciseness in criminal proceedings in Ukraine. Installed, that results of scientific activity on this topic have a place as in specialized publications (articles), and literature, devoted to the criminal process of Ukraine in whole. In the same time formed an opinion, that despite existing scientific achievements, specialization of subjects of investigation remains insufficiently investigated, and the conclusions drawn discussion.

Installed, that when adopting the new Criminal Procedure Code of Ukraine, in Article 216 of this Code ("Jurisdiction") in the first place was panned personal (special) specialization of subjects of investigation.

However, some scholars when displaying personal opinion relatively of this think, that the CPC of Ukraine jurisdiction is the next: subject (generic); personal (special, subjective); territorial; for link of the criminal proceedings. Whereas others believe, that it is only a subject (generic); territorial; for link of the criminal proceedings. A third are the supporters of that jurisdiction that the CPC of Ukraine, again, personal (special, subjective).

Separately defined, that in whole, in the domestic theory of the criminal process, five types of inheritance are jurisdiction, because except subject, personal (special, subjective); territorial and for link of the criminal proceedings, there is also an alternative jurisdiction, but which is in the new Criminal Procedure Code of Ukraine, as all scholars point out, absent.

At the end publications formed an opinion, that the dominant points of view all the same should be considered: pre-trial investigation authority determined, or several types of jurisdiction, or taking into account the purpose and objectives, which directly to the law enforcement agency and whose representative is the investigator.

Key words: criminal process, jurisdiction, rules for determining, theoretical aspect.

Як раніше відзначалося, у сучасному правозастосовному житті правоохоронної системи України є така проблема: «Хто уповноважений проводити досудове розслідування щодо тієї чи іншої категорії кримінальних правопорушень?». Принаймні у вільному доступі в засобах масової інформації можна знайти чимало публікацій на цю проблематику та суперечності між правоохоронними органами [1].

Як додатково з'ясовано, під час внесення змін до ст. 216 («Підслідність») Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) законодавець керується тим, яка мета функціонування правоохоронного органу, для чого він створений. Такі висновки, наприклад, вбачаються з пояснювальної записки до Закону України «Про Державне бюро розслідувань» [2] та пояснювальної записки до Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» [3].

Водночас повністю погоджуємося з тим, що лише взаємодія теоретичних і практичних напрацювань надасть змогу всебічно та різносторонньо встановити, які правила підслідності запроваджені у кримінальному провадженні України (ст. 216 КПК України).

Мета статті полягає у розкритті теоретичних доробок вітчизняної юриспруденції щодо правил підслідності у кримінальному провадженні України.

У науці кримінального процесу України питаннями інституту підслідності займалося багато вчених. Серед тих, хто зробив найбільший внесок, слід вважати В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, В.В. Коваленка, Д.П. Письменного, В.Я. Тація, М.Є. Шумила, Л.Д. Удалову та інших. Водночас спеціалізація суб'єктів розслідування, що в теорії має відношення до інституту підслідності, дотепер залишається не досить дослідженою, а зроблені висновки дискусійними, свідченням чого є подальший викладений матеріал.

Один із тих, хто намагався безпосередньо з'ясувати правила встановлення підслідності у вітчизняному кримінальному провадженні (ст. 216 КПК України), зокрема визначення органу досудового розслідування, слідчі якого уповноважені розслідувати відповідний злочин, був Ю.І. Кицан. Так, цей науково-практичний діяч із посиланням на погляди одного з реформаторів кримінального судочинства України початку 2010 р. відзначив таке: «У період дії КПК України 1960 року в державі залишалося незрозумілим, який орган розслідує. Як правило, хто перший порушив кримінальну справу, той і розслідує. І підприємець ходить і розповідає одне й те саме спочатку в податковій, потім – у міліції, далі – в СБУ і нарешті в прокуратурі. Більше такого не буде. Кожен орган матиме чітко визначений перелік складів злочинів і нестиме персональну відповідальність за їх розкриття» [4].

І хоча згідно з цією позицією можна лише зрозуміти, чому у вітчизняному кримінальному процесі повністю відмовилися від альтернативної підслідності та впровадили персональну підслідність. Продовжує залишатися невідомим, чому розслідування того чи іншого складу злочину закріплено за слідчим відповідного органу досудового розслідування (слідчими поліції, НАБУ, ДБР, СБУ тощо).

Залишає без відповіді на це запитання й моніторинговий звіт реалізації положень КПК України за 2013 рік, підготовлений авторським колективом на чолі з О.А. Банчуком, І.О. Дмитрієвою, З.М. Саїдовою, М.І. Хавронюком [5, с. 32]. Так, ці науковці хоча й вказують, що проектом Закону (№ 2253а від 06.06.2013 р., ініціатор – нар. деп. І.І. Ступак) про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (щодо підслідності кримінальних проваджень у сфері протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом) пропонувалося збільшити підслідність для органів СБУ за рахунок справ про ле-

галізацію коштів (стаття 209 ККУ). Така пропозиція, як зазначають О.А. Банчук, І.О. Дмитрієва, З.М. Саїдова, М.І. Хавронюк, не відповідала вимогам Ради Європи, Парламентська Асамблея якої закликає держави-члени позбавляти спецслужби повноважень щодо кримінальних розслідувань.

Отже, у чому проявляється небезпека передачі слідчим органів Служби безпеки України таких кримінальних проваджень, або, іншими словами, чому вони не можуть проводити розслідування з цієї категорії справ (стаття 209 ККУ), знову-таки невідомо.

Часткову відповідь щодо повноважень слідчих СБУ намагається дати науковець Ю.В. Спусканюк, але дискусійність його поглядів проявляється в тому, що спочатку вказує: «На виконання п. 6 Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи (Рекомендація № 1402(1999) в більшості європейських країн служби безпеки займаються винятково питаннями безпеки, а не функціями розслідування». Насамкінець зазначає: «На мою думку, органи слідства Служби безпеки, виходячи з Резолюції ПА РЄ та особливостей діяльності цього державного правоохоронного органу спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України, мають розслідувати тільки злочини проти основ національної безпеки України» [6, с. 74–78]. Тобто Ю.В. Спусканюк спочатку звертає увагу, що міжнародна практика вимагає скасування посад «слідчого» в органах безпеки, але в подальшому пропонує залишити функцію досудового розслідування в Службі безпеки України щодо окремої категорії кримінальних проваджень.

Дещо подібну констатацію фактів з підслідності здійснює авторський колектив Національної академії прокуратури України, зазначаючи: «... передбачений законодавством перерозподіл підслідності злочинів, що призвів до суттєвого зростання рівня навантаження на слідчі органи внутрішніх справ (вони здійснюють розслідування майже у 95% кримінальних проваджень)». Автори не намагаються пояснити, чому так сталося та чи є це правильним [7, с. 112].

На відміну від наведених учених, колектив авторів на чолі з В.Г. Гончаренком, В.Т. Нором, М.Є. Шумилом [8, с. 467–469], хоча й опосередковано, але все ж таки намагається пояснити, чому підслідність у ст. 216 КПК України визначена саме таким чином. Зокрема, автори зазначають, що цією статтею встановлено: предметну (родову) підслідність досудового розслідування кримінальних правопорушень (злочинів та кримінальних проступків) органами досудового розслідування; персональну (спеціальну, суб'єктну) підслідність; за зв'язком кримінального провадження.

Як окремо наголошують В.Г. Гончаренко, В.Т. Нор, М.Є. Шумило, в ст. 216 КПК України застосовано здебільшого предметну (родову) підслідність, відповідно до правил якої орган досудового розслідування (слідчі підрозділи органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів державного бюро розслідувань тощо), який має здійснювати досудове розслідування, визначається залежно від характеристик скоєного злочину. Водночас персональна (спеціальна, суб'єктна) підслідність, що визначається характеристиками суб'єкта злочину, встановлена стосовно органу досудового розслідування в особі Державного бюро розслідувань. Тоді як підслідність за зв'язком кримінального провадження встановлена, наприклад, стосовно слідчих органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, оскільки вони здійснюють досудове розслідування злочинів проти належного функціонування фінансової системи держави.

Майже подібну точку зору відображають В.В. Коваленко, Л.Д. Удалова, Д.П. Письменний [9, с. 215–216], за тим винятком, що додатково відзначають про територіальну (місцеву) підслідність, а саме: «Територіальна (місце-

ва) підслідність – досудове розслідування здійснюється слідчим того органу досудового розслідування, під юрисдикцією якого знаходиться місце скоєння кримінального правопорушення».

Про встановлення чотирьох видів підслідності у ст. 216 КПК України (із наявних п'яти видів підслідності у теорії кримінального процесу) звернено увагу також у науково-практичному коментарі до Кримінального процесуального кодексу України за загальною редакцією В.Я. Тація [10, с. 535]. Так, у цьому посібнику відзначено: «У теорії кримінального процесу виокремлюють п'ять видів підслідності: предметну, альтернативну, персональну, територіальну та за зв'язком справ. У новому КПК відсутня альтернативна підслідність. Тобто положення про те, що досудове розслідування проводиться тим органом досудового розслідування, який виявив кримінальне правопорушення, втратило своє значення. Натомість інші чотири види підслідності кримінальних правопорушень знайшли своє відображення у ст. 216 КПК України».

Для порівняння С.І. Мельник, А.В. Молдован вважають, що ст. 216 КПК України визначено підслідність лише за предметною (родовою), територіальною ознакою та за зв'язком справ [11, с. 154–155]. Тобто, як бачимо, нічого не вказано про персональну (спеціальну, суб'єктну) підслідність у ст. 216 КПК України. Але з цим, наперед вкажемо, погодитися важко, оскільки про запровадження персональної (спеціальної, суб'єктної) підслідності зазначалося одним із ініціаторів впровадження нового КПК України, про що попередньо відзначалося. Крім того, про існування персональної (спеціальної, суб'єктної) підслідності свідчить внесення змін до ст. 216 КПК України у зв'язку зі створенням і функціонуванням ДБР та НАБУ [1]. Так, встановивши, задля чого створені ці правоохоронні органи, зокрема розслідування корупційних злочинів, скоєні вищими посадовими особами держави та особами, які обіймають особливо відповідальне становище, законодавець з урахуванням цього встановив підслідність для цих правоохоронних органів (ч. 4, 5 ст. 216 КПК України).

Цікаві роздуми із зазначеної тематики відображені в праці «Інститут підслідності в кримінальному провадженні: історія виникнення й розвитку» [12]. Так, у цій роботі звернено увагу на такі речі:

1) хоча за часів феодальної роздробленості Київської Русі до моменту втрати Україною автономії наприкінці XVIII ст. не було повноцінного уявлення про інститут підслідності у кримінальному процесі. У зазначений період представники влади намагалися монополізувати повноваження щодо розслідування окремої категорії злочинів;

2) на початку XIX ст. на вищому рівні держави дійшли висновків, що злочин це не кривда індивідуальної особи, а посягання на нормальний лад, що забезпечується державою. Відтак провідну роль у розслідуванні всіх видів злочинів мають відігравати спеціальні вповноважені представники влади;

3) у середині XIX ст. у розділенні компетенції серед правоохоронних органів застосовано винятково відомчу підслідність, тобто орган розслідування визначався залежно від об'єкта посягання. Зокрема, досудове провадження у «незначних» злочинах здійснювала поліція; у політичних справах – особливий орган політичного розшуку «Третій відділ власної його Імператорської величності канцелярії» тощо;

4) із прийняттям КПК УРСР 1922 року порядок розподілу кримінальних справ між суб'єктами, які уповноважені здійснювати попереднє слідство, відбувається здебільшого вже за предметною належністю (предметною підслідністю);

5) зміна на початку 20-х років XX ст. адміністративно-територіального устрою країни (ліквідація губерній) мала наслідком, що всі слідчі органи відійшли у підпорядкування прокуратури;

б) починаючи з 30-х років ХХ ст. правоохоронна система підлаштовує під себе процесуальний порядок, у різних відомствах починають з'являтися слідчі, які розслідували ту чи іншу категорію кримінальних правопорушень. Наприклад, з 40-х років ХХ ст. в апаратах кримінального розшуку й боротьби з розкраданням соціалістичної власності відомчими наказами були створені слідчі відділення; з 50-х років ХХ ст. у системи міліції як самостійні структурні одиниці з'явилися слідчі відділи; з 60-х років ХХ ст. слідчі з'явилися в тогочасних органах державної безпеки.

Дослідник історії розвитку і функціонування інституту підслідності у кримінальному процесі України насамкінець доходить висновків: «Повноцінне закріплення інституту підслідності відбувається у період дії КПК УРСР 1960 року. Проте правила, на підставі яких визначався та визначається суб'єкт розслідування, уповноважений на проведення розслідування щодо відповідної категорії злочинів, потребує подальшого дослідження». Зазначимо, на підставі цієї роботи прослідковуються такі теоретичні висновки щодо інституту підслідності у кримінальному процесі України: віднесення розслідування того чи іншого злочину до повноважень слідчого відповідного відомства, як правило, залежало від мети створення та безпосередніх функцій правоохоронного органу, представником якого є слідчий. Адаже якщо правоохоронний орган чи його структурний підрозділ створювався задля розшуку і запобігання, наприклад, злочинів у сфері розкрадання державної власності (40-рр. ХХ ст.), у Кримінальному процесуальному кодексі всі злочини, пов'язані з незаконним привласненням майна, що належить державі, були підслідні слідчому Апарату кримінального розшуку й боротьби з розкраданням соціалістичної власності.

Схожу за змістом точку зору відображає А.М. Притула у праці: «Досудове слідство Державної прикордонної служби України як засіб протидії злочинності на державному кордоні України» [13]. Зокрема, автор зазначає, що Державна прикордонна служба України не має у своїй структурі слідчих підрозділів, крім того, додає, що саме цей орган має вести боротьбу з організованою злочинністю та протидією незаконній міграції на державному кордоні України та в межах контрольованих прикордонних районів.

Як окремо відзначив дослідник, покладення функції розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 332, 332-1, ч. 4 ст. 358 Кримінального кодексу України, на слідчих органів поліції та Служби безпеки України має наслідком численні ускладнюючі фактори розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним перетином кордону, а саме: 1) «подеколи слідчі органів поліції та СБУ перебувають на значній відстані від підрозділів охорони державного кордону, що унеможливає проведення ефективного досудового слідства та виявлення злочину на ранній стадії і злочинців по «гарячих слідах», залишаючи при цьому злочини безкарними»; 2) «в деяких випадках віддаленість підрозділів кордону до підрозділів досудового слідства сягає понад 100–200 км. З урахуванням поточного стану автомобільних доріг подолання цієї відстані потребує значних зусиль та тривалого часу»; 3) «віддаленість підрозділів досудового слідства створює об'єктивні передумови для порушення процесуальних прав затриманих осіб, знищенню доказової бази у перші години після скоєння злочину та порушення основних засад кримінального провадження щодо розумних строків».

З урахуванням таких аргументів А.М. Притула навіть пропонує зміни до ст. 216 КПК України: «Шляхом внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та до Закону України «Про Державну прикордонну служ-

бу України» доцільно на законодавчому рівні зобов'язати Держприкордонслужбу України здійснювати досудове розслідування злочинів, передбачених ст. 332 «Незаконне переправлення осіб через державний кордон України», ст. 332-1 «Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї», ч. 4 ст. 358 «Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів» Кримінального кодексу України щодо використання завідомо підроблених документів під час перетинання державного кордону. Також у разі якщо під час розслідування зазначених злочинів будуть встановлені злочини, передбачені ст. 149 «Торгівля людьми» Кримінального кодексу України, скоєні особою, щодо якої здійснюється досудове розслідування, вони мають розслідуватися слідчими (або детективами) органів Держприкордонслужби України».

Що ж до інших позицій, то такі відомі процесуалісти, як Ю.М. Грошевий, О.В. Капліна, О.Г. Шило [14, с. 32–33], наводять аргументацію, згідно з якою можна дійти висновків, що питання підслідності, а з ним і процесуальної компетенції суб'єктів кримінального процесу, визначається з урахуванням норм, що мають відношення до організаційного і функціонального призначення відповідного правоохоронного органу, який вони представляють. Наприклад, якщо галузевий Закон (наприклад, «Про Службу безпеки України», «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про державне бюро розслідувань» та ін.) визначає засади організації, організаційні основи, загально-правові основи, принципи діяльності, функції, систему, завдання самого правоохоронного органу, то всі його посадові особи, покликані забезпечувати це у своїй діяльності, зокрема в рамках кримінального провадження.

Таким чином, на підставі викладеного зазначимо, що деякі вітчизняні вчені вказують, що в науці кримінального процесу України немає однакового розуміння чи єдиноного підходу до визначення «підслідності». Одна група авторів вважає, що вона відбувається з посиланням на види (предметна, відомча, територіальна тощо); друга – за основу беруться встановлені законом властивості кримінального провадження; третя – ознаки кримінального провадження; четверта – враховуються повноваження органів досудового розслідування [15]. Спеціалізовані видання та публікації з кримінального процесу, зокрема ті, у яких автори безпосередньо розглядають інститут підслідності, дає змогу сформулювати висновок, що релевантними (від англ. «relevance») – доцільна, слушна, доречна, переважаюча) точками зору у науці кримінального процесу є: орган досудового розслідування, слідчий якого буде уповноважений на проведення досудового розслідування, визначається або з урахуванням кількох критеріїв (предметна, персональна, територіальна підслідність та за зв'язком кримінальних проваджень), або з урахуванням мети та локальних завдань, які поставлені безпосередньо перед правоохоронним органом та представником якого є слідчий, тобто персональна підслідність. Водночас ці висновки не повною мірою співпадають із законодавчими критеріями останнього встановлення підслідності у кримінальному провадженні України. Йдеться про новостворені ДБР та НАБУ, для детективів і слідчих яких підслідність визначена з урахуванням мети та завдань, які безпосередньо поставлені перед цими правоохоронними органами [1].

Своєю чергою питання: який із способів або критеріїв визначення підслідності у кримінальному провадженні України є кращим, залишається без відповіді, але це має стати предметом подальших досліджень із цієї теми.

ЛІТЕРАТУРА

- Семенюта І.С. Законодавчі критерії визначення підслідності у кримінальному процесі України. Порівняльно-аналітичне право. 2018. № 3. URL: <http://www.pap.in.ua/index.php/archiv-vidannja> (дата звернення 13.09.18)
- Пояснювальна записка до Закону України «Про державне бюро розслідувань». URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=54012&pf35401=329801> (дата звернення 13.09.18)

3. Пояснювальна записка до Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України». URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=52186&pf35401=313227> (дата звернення 13.09.18)
4. Кицак Ю.І. Актуальні питання вдосконалення підслідності кримінальних проваджень у контексті реформування органів досудового розслідування. Університетські наукові записки. 2016. № 2. С. 206–212.
5. Банчук О.А., Дмитрієва І.О., Саїдова З.М., Хавронюк М.І. Реалізація нового КПК України у 2013 році (моніторинговий звіт). К.: ФОП Москаленко О.М., 2013. 40 с.
6. Спусканюк Ю. Повноваження прокурора в стадії досудового розслідування у зв'язку з реформуванням кримінально-процесуального законодавства України. Новели Кримінального процесуального кодексу України 2012 року. Збірник статей. К.: Істина, 2012. 128 с.
7. Актуальні питання кримінального процесу України: навч. посібник. / За заг. ред. Є.М. Блажівського. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 304 с.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар. / За заг. ред. проф. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: «Юстініан», 2012. 1224 с.
9. Кримінальний процес: підручник. / За ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменного. К.: Центр учбової літератури, 2013. 544 с.
10. Кримінальний процесуальний кодекс України. наук.-практ. коментар: у 2 ч. Ч. 1. / за заг. ред. В.Я. Тація. Харків: Право, 2012. 768 с.
11. Молдован А.В., Мельник С.М. Кримінальний процес України: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 368 с.
12. Омаров А.А. Інститут підслідності в кримінальному провадженні: історія виникнення й розвитку. Jurnalul juridic național: teorie și practică (Національний юридичний журнал: теорія і практика). 2016. № 2. Т. 1. С. 143–147.
13. Притула А.М. Досудове слідство Державної прикордонної служби України як засіб протидії злочинності на державному кордоні України. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2015. №4. С. 163–167.
14. Кримінальний процес: підручник. / За ред. В.Я. Тація, Ю.М. Groшевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Харків, Право, 2013. 824 с.
15. Омаров А.А. Поняття «підслідність» у кримінальному провадженні: проблема визначення. Право і суспільство. 2015. № 6-2. Ч. 1. С. 211–214.

УДК 343.13

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОСКАРЖЕННЯ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО ЧИ ПРОКУРОРА, ЯКА ПОЛЯГАЄ У НЕВНЕСЕННІ ВІДОМОСТЕЙ ПРО КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ДО ЄДИНОГО РЕЄСТРУ ДОСУДОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ

PROBLEMATIC ISSUES OF APPEALING AGAINST INACTIVITY OF THE INVESTIGATOR OR PROSECUTOR, WHICH CONSISTS IN NOT ENTERING INFORMATION ABOUT A CRIMINAL OFFENSE INTO A SINGLE REGISTER OF PRE-TRIAL INVESTIGATIONS

Столітній А.В., д.ю.н.,
начальник відділу підготовки прокурорів з нагляду за додержанням законів органами,
які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство
Національна академія прокуратури України

У статті розглядаються актуальні питання повноважень суду при розгляді скарг на рішення, дії чи бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора, які полягають у невнесенні відомостей про кримінальні правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Визначено ряд дискусійних питань щодо розгляду скарг даної категорії, що потребують вирішення: відсутність законодавчо визначених вимог до скарги; оскарження дій невідповідного суб'єкта; коло суб'єктів провадження щодо розгляду скарг, поданих у порядку п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України; відсутність чітких критеріїв щодо вирішення питання про внесення відомостей до ЄРДР; зобов'язання невідповідного суб'єкта вчинити певні дії; зобов'язання вчинити дії, не передбачені законом. Провадження щодо розгляду слідчим суддею скарг, поданих у порядку п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України, здійснюється поза межами (до початку) досудового розслідування, адже вбачається можливість відповідного оскарження в адміністративному порядку. У зв'язку із цим запропоновано внесення змін до КПК України щодо визначення стадії дослідного провадження, що дасть можливість забезпечити наявність суб'єкта та предмета оскарження, а також повноважного суду.

Ключові слова: початок досудового розслідування, Єдиний реєстр досудових розслідувань, невнесення, оскарження, слідчий суддя, слідчий, прокурор.

В статье рассматриваются актуальные вопросы полномочий суда при рассмотрении жалоб на решения, действия или бездействие органов досудебного расследования или прокурора, которые заключаются в невнесении сведений об уголовных правонарушениях в Единый реестр досудебных расследований. Определен ряд дискуссионных вопросов относительно рассмотрения жалоб данной категории, требующих решения: отсутствие законодательно определенных требований к жалобе; обжалование действий ненадлежащего субъекта; круг субъектов производства по рассмотрению жалоб, поданных в порядке п. 1 ч. 1 ст. 303 УПК Украины; отсутствие четких критериев относительно решения вопроса о внесении сведений в ЕРДР; обязательства ненадлежащего субъекта совершить определенные действия; обязательства совершить действия, не предусмотренные законом. Производство по рассмотрению следственным судьей жалоб, поданных в порядке п. 1 ч. 1 ст. 303 УПК Украины, осуществляется за пределами (до начала) досудебного расследования, поэтому усматривается возможность соответствующего обжалования в административном порядке. В связи с этим предложено внесение изменений в УПК Украины относительно определения стадии досудебного производства, что позволит обеспечить наличие субъекта и предмета обжалования, а также полномочного суда.

Ключевые слова: начало досудебного расследования, Единый реестр досудебных расследований, невнесение, обжалование, следственный судья, следователь, прокурор.